

Överförmyndarnämnden
Eskilstuna Strängnäs

Arvode och omkostnadsersättning för förordnande som god man för ensamkommande barn

Förslag till beslut

1. Nämndens beslut från 2016-02-22 § 19 *Enbetliga arvoden till gode män för ensamkommande barn* upphävs från och med 2017-12-31
2. Nämndens beslut från 2017-06-19 § 99 *Arvode och omkostnadsersättning för förordnande som god man för ensamkommande barn beslutade 2017-07-01 eller senare* upphävs från och med 2017-12-31
3. För förordnande som god man för ensamkommande gäller från och med 2018-01-01 följande arvoden och ersättningar.
 - Under den tid barnet är asylsökande erhåller god man ett schabloniserat arvode på 1 500 kronor per hel kalendermånad. För del av månad arvoderas för det antal dagar förordnandet gällt.
 - För resor och andra omkostnader som uppstår under den tid barnet är asylsökande erhåller god man en fast ersättning på 500 kronor per hel kalendermånad. För del av månad motsvarar ersättningen det antal dagar förordnandet gällt.
 - Efter det att barnet fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd och fram till dess att en särskild vårdnadshavare förordnats erhåller god man ett schabloniserat arvode på 750 kronor per hel kalendermånad. För del av månad arvoderas för det antal dagar förordnandet gällt.
 - För resor och andra omkostnader som uppstår efter det att barnet fått uppehållstillstånd och fram till dess att en särskild vårdnadshavare förordnats erhåller god man en fast ersättning på 250 kronor per hel kalendermånad. För del av månad motsvarar ersättningen det antal dagar förordnandet gällt.
 - I det fall barnet avviker under asylprocessen erhåller god man i högst tre månader arvode och omkostnadsersättning som motsvarar det som betalas ut efter att barnet fått uppehållstillstånd.

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 9 mars 2017 om nya regler för statens ersättning till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. De nya reglerna gäller från och med den 1 juli 2017. Med anledning av detta beslutade överförmyndarnämnden den 19 juni 2017 om nya regler för arvode och omkostnadsersättning till gode män för ensamkommande barn i Eskilstuna och Strängnäs, som förordnats från och med den 1 juli 2017. Jämfört med ersättningen för förordnanden som beslutats före detta datum innebär det en halvering av arvodet, men oförändrad omkostnadsersättning.

Någon förändring av regler för arvoden och omkostnadsersättning för förordnanden som beslutats för den 1 juli 2017 gjordes inte.

Förvaltningen föreslår nu att samtliga nuvarande regler för arvode och omkostnadsersättning till gode män för ensamkommande barn upphör att gälla den 31 december 2017. Vidare föreslås nämnden besluta om nya regler som gäller oavsett när den gode mannen förordnades. Dessa regler motsvarar de som gäller för förordnande beslutade från och med den 1 juli 2017.

Motiven för detta är att det långsiktigt är olämpligt med olika ersättningar för likartade förordnanden samt att det finns en risk att kommunerna kommer att få kostnader som inte täcks av statsbidrag.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Regeringen beslutade den 9 mars 2017 om nya regler för statens ersättning till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. De nya reglerna gäller från och med den 1 juli 2017. Med anledning av detta beslutade överförmyndarnämnden den 19 juni 2017 om nya regler för arvode och omkostnadsersättning till gode män för ensamkommande barn i Eskilstuna och Strängnäs, som förordnats från och med den 1 juli 2017. Jämfört med ersättningen för förordnanden som beslutats före detta datum innebär det en halvering av arvodet, men oförändrad omkostnadsersättning.

I skrivelsen från förvaltningen som låg till grund för nämndens beslut framhölls att nämnden under hösten skulle kunna behöva ompröva även arvoden och ersättningar för förordnanden beslutade före 1 juli 2017.

Nuvarande regler för arvode och omkostnadsersättning till gode män som förordnats före 2017-07-01

De nuvarande reglerna för arvode och omkostnadsersättning för gode män till ensamkommande som förordnades före 1 juli i år gäller från och den 1 januari 2016. För förordnade som gäller ett barn som inte fått besked om sin asylansökan och som fullgjorts minst 16 dagar i en månad uppgår arvodet till 3 000 kr och omkostnadsersättningen till 500 kr. I annat fall utgår halvt arvode och halv omkostnadsersättning.

I de fall den gode mannen kvarstår i sitt uppdrag efter det att Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd utgår ett arvode om 2 880 kronor per barn och månad i det fall förordnandet har pågått 16 dagar eller fler. I det fall uppdraget pågått kortare tid än 16 dagar är arvodet 1 440 kronor per barn. Någon ersättning för resor eller andra omkostnader utgår inte.

Om barnet avviker och inte går att få kontakt med ska arvodet uppgå till 720 kronor från och med månaden efter det barnet avvikit. Någon övrig ersättning utgår inte.

Konsekvenser av de nya statliga ersättningarna för mottagande av ensamkommande barn

De nya ersättningsnivåerna för kommunernas mottagande av ensamkommande barn innebär bland annat att överförmyndarnämndens kostnader för god man till barnet och kostnader för tolk ersätts inom ramen för en schablon på 52 000 kronor per barn. Denna ersättning ska även täcka socialtjänstens kostnader för inledande sociala utredning, tolkkostnader i samband med dessa samt kostnader för att hämta barn i ankomstboendet.

Regeringens beslut innebär också att kommunerna senast den 31 december i år hos Migrationsverket måste återsöka de kostnader för arvoden och omkostnader som uppstått under året relaterat till barn som anvisats före den 1 juli. Kommunens eventuella kostnader för arvode och omkostnader för gode män till dessa barn och som uppstår efter den 31 december ersätts inte av staten. Dessa eventuella kostnader kommer istället att belasta kommunerna.

Den 31 oktober i år fanns det i Eskilstuna 129 ensamkommande barn som ännu inte fått beslut om sin asylansökan och som inte fyller 18 år innan den 31 december 2017. I Strängnäs var det 39 barn. Dessa barn kan därför komma att ha en god man även efter årsskiftet.

Konsekvenser när den gode mannen kvarstår i avvaktan på särskild förordnad vårdnadshavare

När ett barn fått uppehållstillstånd ska socialnämnden ansöka om att Tingsrätten förordnar en särskild förordnad vårdnadshavare. I Eskilstuna var det den 31 oktober 57 barn som beviljats uppehållstillstånd och som inte fyller 18 år innan den 31 december, där den gode mannens förordnande kvarstår trots att barnet fått uppehållstillstånd. I Strängnäs var det 6 barn. Kostnader för arvode till dessa gode män faktureras socialnämnden i Eskilstuna respektive Strängnäs.

Förvaltningens förslag till nya regler för arvode och omkostnadsersättning till de gode män som förordnats före 2017-07-01

Förvaltningen föreslår att nämndens beslut från 2016-02-22 § 19 *Enhetliga arvoden till gode män för ensamkommande barn* samt nämndens beslut från 2017-06-19 § 99 *Arvode och omkostnadsersättning för förordnande som god man för ensamkommande barn beslutade 2017-07-01 eller senare* upphävs.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om nya regler för arvode och omkostnadsersättning till gode män för ensamkommande barn enligt nedan, oavsett när förordnandet beslutades.

- Under den tid barnet är asylsökande erhåller god man ett schabloniserat arvode på 1 500 kronor per hel kalendermånad. För del av månad arvoderas för det antal dagar förordnandet gällt.
- För resor och andra omkostnader som uppstår under den tid barnet är asylsökande erhåller god man en fast ersättning på 500 kronor per hel kalendermånad. För del av månad motsvarar ersättningen det antal dagar förordnandet gällt.
- Efter det att barnet fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd och fram till dess att en särskild vårdnadshavare förordnats erhåller god man ett schabloniserat arvode på 750 kronor per hel kalendermånad. För del av månad arvoderas för det antal dagar förordnandet gällt.
- För resor och andra omkostnader som uppstår efter det att barnet fått uppehållstillstånd och fram till dess att en särskild vårdnadshavare förordnats erhåller god man en fast ersättning på 250 kronor per hel kalendermånad. För del av månad motsvarar ersättningen det antal dagar förordnandet gällt.
- I det fall barnet avviker under asylprocessen erhåller god man i högst tre månader arvode och omkostnadsersättning som motsvarar det som betalas ut efter att barnet fått uppehållstillstånd.

De nya reglerna föreslås gälla från och med den 1 januari 2018. Dessa regler motsvarar de regler som nämnden beslutade om 2017-06-19, men gäller nu för samtliga gode män för ensamkommande barn.

Motiven för detta är att det långsiktigt är olämpligt med olika ersättning för likartade förordnanden samt att det finns en risk att kommunerna kommer att få kostnader som inte täcks av statsbidrag.

Konsekvenser för barnen

Att vara god man är i grunden ett ideellt uppdrag. Det var också viljan att göra en insats för en ung person som under slutet av 2015 och första halvåret 2016 fick många att anmäla sitt intresse för att bli god man för ensamkommande barn. Trots det finns det en risk att gode män begär sig entledigade på grund av de nya arvodesreglerna. Förvaltningens bedömning är det stora flertalet gode män åtagit sig ett förordnande för att göra en insats för ett barn och inte av ekonomiska skäl. Samtidigt är det relativt många barn som fyller 18 år innan årsskiftet och under första kvartal 2018. Det betyder att antalet förordnanden kommer att minska. Med nuvarande takt i anvisning av nya barn och Migrationsverkets prognos för de kommande åren är det därför förvaltningens bedömning att det kommer vara möjligt att rekrytera gode män i den utsträckning som behövs. I och med det bedöms förslaget till nya arvodesregler inte medföra några betydande negativa konsekvenser för barnen.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Mehmed Hasanbegovic
Förvaltningschef

Anders Hagander
Avdelningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen i Eskilstuna kommun
Kommunstyrelsen i Strängnäs kommun
Eskilstuna god man och förvaltarförening
Föreningen för Strängnäs frivilliga samhällsarbetare